

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра Медсестринства і громадського здоров'я

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Медичні інформаційні системи та основи інформаційної звітності

Лекція 2: Класифікатори та Медичні Інформаційні Системи (МІС):
Основи, використання та вимоги Національної служби здоров'я України
(НСЗУ)

План лекції:

1. Вступ
2. Основи класифікаторів у медичних інформаційних системах
 - Класифікатор ІСРС-2 (Міжнародна класифікація первинної медичної допомоги)
 - Класифікатор медичних інтервенцій
 - МКХ-10 (Міжнародна класифікація хвороб, 10-е видання)
3. Електронний медичний запис (ЕМЗ), взаємодія та епізод
 - Поняття ЕМЗ
 - Епізод лікування і взаємодія в рамках МІС
4. Статистика та адміністративний модуль у медичних інформаційних системах
 - Роль статистики в медичних інформаційних системах
 - Функції адміністративного модуля
5. Критерії вибору медичних інформаційних систем та вимоги НСЗУ до розробників
 - Основні критерії вибору МІС
 - Вимоги НСЗУ до розробників МІС (законодавчі та нормативні аспекти)
6. Підсумки та дискусія

1. Вступ

Інформаційні системи в медичній сфері є основою сучасного управління охороною здоров'я. Вони дозволяють автоматизувати медичні процеси, забезпечують ефективний обмін інформацією та сприяють поліпшенню якості медичних послуг. Основною метою медичних інформаційних систем (МІС) є інтеграція медичної інформації з різних джерел та забезпечення швидкого доступу до неї для прийняття управлінських і клінічних рішень.

Медичні інформаційні системи використовують стандартизовані класифікатори, такі як МКХ-10, ІСРС-2 та класифікатор медичних інтервенцій, для забезпечення уніфікованого підходу до запису, обробки та обміну медичною інформацією.

2. Основи класифікаторів у медичних інформаційних системах

Класифікатор ІСРС-2

ІСРС-2 (International Classification of Primary Care) – це Міжнародна класифікація первинної медичної допомоги. Вона використовується для кодування діагнозів, симптомів та захворювань у системах охорони здоров'я. Основною метою класифікатора є стандартизація запису даних пацієнтів у первинній медичній допомозі, що дозволяє ефективно керувати медичними записами, полегшувати обмін даними та підвищувати якість медичних послуг.

Структура ІСРС-2:

- Симптоми та скарги (дозволяє кодувати скарги пацієнта)
- Діагнози (коди хвороб і синдромів)
- Медичні процедури та втручання

ІСРС-2 дозволяє зв'язати медичні скарги та діагнози з конкретними медичними втручаннями, що є ключовим для первинної медичної допомоги.

Класифікатор медичних інтервенцій

Класифікатор медичних інтервенцій (КМІ) – це стандарт для кодування медичних процедур і втручань. Його основна мета – стандартизація медичних послуг на рівні національних та міжнародних медичних систем. КМІ дозволяє:

- Кодувати оперативні втручання, діагностичні процедури та терапевтичні маніпуляції.
- Поліпшити звітність у межах медичних інформаційних систем.
- Забезпечити відповідність стандартам НСЗУ для реєстрації наданих послуг.

В Україні використання класифікатора медичних інтервенцій є важливим аспектом для взаємодії з Національною службою здоров'я України, яка на основі цього класифікатора веде облік і фінансування медичних послуг.

МКХ-10 (Міжнародна класифікація хвороб, 10-е видання)

МКХ-10 (ICD-10) – це міжнародно визнана класифікація хвороб та інших проблем, пов'язаних зі здоров'ям, що використовується для кодування діагнозів у медичних інформаційних системах. Вона забезпечує стандартизацію обліку хвороб на національному та міжнародному рівнях.

Основні функції МКХ-10:

- Класифікація хвороб за кодами
- Стандартизація діагностичних процедур
- Аналіз даних для статистики та епідеміології

Використання МКХ-10 в медичних інформаційних системах є обов'язковим згідно з вимогами НСЗУ для ведення медичних записів та звітності.

3. Електронний медичний запис (ЕМЗ), взаємодія та епізод

Поняття ЕМЗ (Електронний медичний запис)

Електронний медичний запис (ЕМЗ) – це цифровий аналог паперових медичних документів, який містить всю інформацію про пацієнта, включаючи історію хвороби, діагнози, лабораторні аналізи, рецепти, та інші медичні дані. ЕМЗ дозволяє медичним працівникам оперативно обмінюватися інформацією, покращуючи якість надання медичних послуг.

Основні переваги ЕМЗ:

- Збереження і доступ до інформації в реальному часі
- Можливість інтеграції з іншими медичними інформаційними системами
- Забезпечення конфіденційності та безпеки даних

Взаємодія та епізод лікування

Взаємодія у МІС – це запис про зустріч чи консультацію пацієнта з медичним працівником. Вона може включати огляд, постановку діагнозу, призначення лікування та інші медичні заходи.

Епізод – це сукупність взаємодій, об'єднаних однією клінічною проблемою. Наприклад, епізод може охоплювати весь процес лікування певної хвороби від початку до кінця, включаючи всі консультації, аналізи та медичні втручання.

4. Статистика та адміністративний модуль у медичних інформаційних системах

Роль статистики в медичних інформаційних системах

МІС використовуються для збору та аналізу медичної статистики, що дозволяє проводити ефективний моніторинг захворювань, аналіз ефективності лікування та управління медичними закладами. Статистика допомагає приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі даних.

Функції адміністративного модуля

Адміністративний модуль МІС виконує управлінські функції, включаючи реєстрацію пацієнтів, планування візитів, ведення фінансових звітів і обліку кадрів. Цей модуль забезпечує ефективне управління медичним закладом та спрощує адміністративні процеси.

5. Критерії вибору медичних інформаційних систем та вимоги НСЗУ до розробників

Основні критерії вибору МІС

При виборі медичної інформаційної системи необхідно враховувати такі критерії:

- Функціональність: система повинна забезпечувати автоматизацію всіх процесів, від ведення медичних записів до фінансової звітності.
- Інтеграція: можливість взаємодії з іншими системами, зокрема з державними реєстрами.
- Зручність використання: система повинна бути інтуїтивно зрозумілою та легкою у використанні.
- Безпека даних: відповідність вимогам щодо захисту персональних даних.
- Відповідність вимогам НСЗУ: МІС повинна підтримувати стандарти, визначені Національною службою здоров'я України.

Вимоги НСЗУ до розробників МІС

Національна служба здоров'я України встановлює низку вимог до розробників МІС, які зобов'язані забезпечувати:

- Безпеку та конфіденційність даних згідно із Законом України "Про захист персональних даних".

- Відповідність міжнародним стандартам для забезпечення інтеграції з іншими системами охорони здоров'я.

- Функціонал для підтримки електронних медичних записів та обміну інформацією в межах державної системи.

Законодавчі акти:

- Закон України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України".

- Постанови Кабінету Міністрів України щодо захисту персональних даних та регламенту роботи медичних закладів.

6. Підсумки та дискусія

Запитання для обговорення:

1. Які основні переваги впровадження класифікаторів у МІС для лікарів та пацієнтів?

2. Які виклики стоять перед медичними закладами у зв'язку з переходом на ЕМЗ?

3. Як забезпечити безпеку даних пацієнтів в умовах цифровізації?

Список використаних ресурсів:

1. Закон України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України".

2. Наказ МОЗ України про стандарти ведення медичних записів.

3. Постанови Кабінету Міністрів України щодо захисту персональних даних.

4. Законодавче підґрунтя діяльності НСЗУ та Програми медичних гарантій

Діяльність НСЗУ та впровадження Програми медичних гарантій регулюється кількома ключовими законами та постановами:

1. Закон України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" (№ 2168-VIII) від 19 жовтня 2017 року – цей закон є основою медичної реформи, яка передбачає створення Програми медичних гарантій, підвищення прозорості фінансування медичних послуг та перехід на нову модель фінансування за принципом «гроші йдуть за пацієнтом».

2. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення" – регулює механізми функціонування Програми медичних гарантій, визначає перелік медичних послуг, що покриваються державою, а також вимоги до медичних закладів і постачальників медичних послуг.

3. Закон України "Про захист персональних даних" – визначає правила обробки персональних даних, зокрема в електронній системі охорони здоров'я. Медичні інформаційні системи повинні забезпечувати конфіденційність та безпеку даних пацієнтів.

4. Накази МОЗ України щодо стандартів надання медичної допомоги – містять протоколи лікування та стандарти надання медичних послуг, які є обов'язковими для медичних закладів, що укладають договори з НСЗУ.

Висновок

НСЗУ та Програма медичних гарантій – це ключові елементи реформи охорони здоров'я в Україні, спрямовані на покращення доступу до якісної медичної допомоги. Вони забезпечують фінансування медичних послуг на прозорих та чітких умовах, регулюють використання державних коштів та стандарти медичного обслуговування.

Розробив

Старший викладач кафедри загальних дисциплін

Павло КІЧУЛА